

Affiliate member of International Hydropower Association
Członek stowarzyszony Międzynarodowego Stowarzyszenia Hydroenergetyki

Biuro Towarzystwa / Office:
ul. Piaskowa 18, 84-240 Reda

tel/fax: +58/ 678 79 51

tel. kom. 605 56 55 86

e-mail: biuro@tew.pl

www.tew.pl

Pan Marek Gróbarczyk

Sekretarz Stanu

w Ministerstwie Infrastruktury

ul. Chałubińskiego 4/6,

00-928 WARSZAWA

Gdańsk, 8 lutego 2021

Szanowny Panie Ministrze,

serdecznie dziękujemy za zaproszenie nas do udziału w konsultacjach projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie przyjęcia Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy. Chętniej mówilibyśmy zresztą o przeciwdziałaniu samej suszy, a nie tylko jej skutkom, gdyż chodzi przecież o to, by poprzez retencję zatrzymać spadek poziomu wód gruntowych i wilgotności gleby – czynniki decydujące o tym, czy w kraju mamy suszę, czy tylko brak opadów.

Z oczywistych względów energetyka wodna jest naturalnym partnerem gospodarki wodnej. Jako użytkownik wielu ważnych obiektów wielozadaniowych wnosi praktycznie od zawsze swój wkład w realizację tak ważnych celów strategicznych, jak ochrona przeciwpowodziowa i retencjonowanie wody, a w szczególności przeciwdziałanie suszy hydrologicznej. W sprzyjających warunkach wkład krajowego sektora hydroenergetycznego w działania przewidziane planem PPSS mógłby być znacznie większy. Kluczowe znaczenie dla całej gospodarki wodnej mają bowiem obiekty wielozadaniowe, często budowane i eksploatowane z udziałem hydroenergetyki. Jesteśmy tu zdecydowanymi zwolennikami podejścia holistycznego. Wieloaspektowa, rzetelna optymalizacja tych obiektów, rozpoczynająca się już na etapie planów strategicznych i obejmująca swoim zakresem etapy projektowania, budowy oraz eksploatacji i utrzymania, jest bowiem korzystna nie tylko dla poszczególnych użytkowników tych obiektów, ale też i dla całego kraju. W przypadku planu PPSS, włączenie do jego realizacji ważnych partnerów, a w szczególności hydroenergetyki, otwiera perspektywę rozszerzenia frontu inwestycyjnego poprzez obniżenia kosztów jednostkowych ponoszonych przez budżet państwa. W tym kontekście warto, zwrócić uwagę na źródła finansowania przewidywane w dokumencie OSR – blisko 50 % ze środków własnych PGW Wody Polskie oraz 38 % bez zabezpieczenia finansowego. Gdyby nawet optymistycznie założyć, że wkład własny jest dobrze osadzony w realiach budżetu państwa, to wciąż brakuje znacznej części środków. Pozyskiwanie ich tylko z kredytów bankowych ma liczne wady. Jeszcze większe wady ma wąskosektorowe spojrzenie na problem suszy i postępujących zmian klimatycznych. Dlatego gorąco namawiamy do podejścia partnerskiego i współpracy z innymi sektorami, a zwłaszcza z energetyką wodną. Sprawą kluczową dla sukcesu tej współpracy jest jej prawdziwie partnerski charakter z jasno sformułowanymi celami strategicznymi zrównoważonego rozwoju. W kontekście wspomnianych już zmian klimatycznych i innych realnych uwarunkowań. Dla szeroko rozumianego dobra całego kraju. Uważamy, że podejście to powinno znaleźć znacznie silniejsze odzwierciedlenie w takim dokumencie, jak PPSS.

Przed sformułowaniem niniejszego pisma przeprowadziliśmy w naszym środowisku wewnętrzne konsultacje przedłożonego projektu. Wnioski z dyskusji na temat załącznika 4 pozwalamy sobie przedłożyć w dwóch dokumentach:

- a) w tabeli uwag wypełnionej zgodnie z Państwa instrukcjami;
- b) w tabeli zawierającej opis działań dodatkowych,
w których aktywnie mogłaby uczestniczyć energetyka wodna.

Oba dokumenty odzwierciedlają przedstawione wyżej holistyczne podejście do zagadnień gospodarki wodnej. W tym piśmie chcemy jednak podkreślić jeszcze wagę dwóch spraw, poruszonych przez nas w tabeli uwag.

Zdajemy sobie sprawę, jak wielki opór proekologicznych organizacji pozarządowych napotykają wszelkie inicjatywy zmierzające do budowy nowych piętrzeń i zbiorników wodnych, do których przykładamy tak wielką wagę. Nie chcemy kwestionować użytych argumentów, gdyż również naszemu środowisku wyjątkowo bliskie są takie pojęcia, jak bioróżnorodność, ciągłość biologiczna cieków wodnych, czy po prostu bogactwo i piękno natury. Niestety, ww. argumenty są podstawą żądań wysuwanych w sposób demagogiczny, przy ignorowaniu tak ważnych celów globalnych, jak ograniczenie zużycia paliw kopalnych i emisji gazów cieplarnianych, czy też konieczność adaptacji do postępujących zmian klimatycznych poprzez magazynowanie wody i ochronę przeciwpowodziową. Roszczeniowy charakter wielu głośnych żądań i akcji społecznych wynika wprost z niechęci zapoznania się z uwarunkowaniami gospodarczymi, społecznymi, czy technicznymi – takimi chociażby, jak konieczność budowy wielkoskalowych magazynów energii, niezbędnych dla funkcjonowania sieci elektroenergetycznej coraz bardziej penetrowanej przez niestabilne źródła energii elektrycznej. Tego rodzaju nadużycia ze strony radykalnych NGO są powodem, dla którego zdecydowanie rekomendujemy bardzo ostrożne wprowadzanie do dokumentu PPSS wszelkich ograniczeń ekologicznych dla podejmowanych działań. Przypadkowy brak precyzji użytych sformułowań może prowadzić do interpretacji sprzecznej z intencjami autorów. Zwróciliśmy na to uwagę odnosząc się do działania 7.

Zgadza się z autorami dokumentu, że właściwa edukacja społeczeństwa jest kluczem do powodzenia tego rodzaju programów strategicznych. Jednak i w tym przypadku jesteśmy zwolennikami podejścia holistycznego. Edukacja szkolna w sprawach gospodarki wodnej powinna być głęboko osadzona w programie nauczania nauk przyrodniczych, takich jak przyroda w klasach niższych oraz geografia i fizyka w klasach wyższych. Tylko rzetelna wiedza przyrodnicza młodzieży może uwolnić nas w przyszłości od manipulacji postawą całego społeczeństwa w sprawach kluczowych dla jego przyszłości. Dziś sprawy klimatu i OZE są już obecne w podstawie programowej szkół podstawowych. Niewiele jednak mówi się tam o zbiornikach wodnych, a energetyka wodna w ogóle nie istnieje, jako odnawialne źródło energii. W porównaniu do stanu sprzed kilkudziesięciu lat, nauczanie fizyki, jako podstawy wszystkich nauk przyrodniczych, ma dziś charakter szaczkowy.

Kończąc to wystąpienie pozwalam sobie zadeklarować ze strony Towarzystwa Elektrowni Wodnych gotowość głębokiego zaangażowania we wszystkie Państwa działania, w których polska hydroenergetyka mogłaby nieść swój pozytywny wkład w stan szeroko rozumianej gospodarki wodnej w naszym kraju

Z wyrazami szacunku i serdecznymi pozdrowieniami

Dr hab. Janusz Steller
Prezes Zarządu Towarzystwa Elektrowni Wodnych

zał.: 1. tabela uwag, 2. tabela działań dodatkowych